

**KALIN
TERZIJSKI**
—
***POSTOJI LI
NETKO TKO
VAS VOLI***

**S BUGARSKOGA PREVELA
Ana Vasung**

sandorf • adventure

SADRŽAJ

Postoji li netko tko vas voli, 7
Sakupljač vrijednosti, 17
Prosjak, 19
Jednim od dva puta, 27
Problemi s čistačicom, 31
Šetnja kroz prostor s manjim skretanjima u vremenu, 37
Osamdeset tisuća liga ispod ženskog pazara, 45
Tuča, 53
Božićni triptih, 58
Dva konkretna slučaja, 67
Slučaj s kravatom, 70
Božić, 74
Nevermore, 80
Narančasto, skoro pa smeđe, 89
Ljubav, 93
Umor od shvaćanja, 98
Bilješka o prevoditeljici, 123

POSTOJI LI NETKO TKO VAS VOLI

Vani pada kiša, smračuje se, pljušti voda sa žljebova balkona. Na ulici neka žena više nešto ružno i nerazumljivo. Ljetno vrijeme, uvečer je ulična buka nešto posebno. Ništa se ne događa, samo pada kiša i osvježava zrak. 7

Ja sam s E. J. Sjedimo u uredu, u kojem radim. Nemam pojma što uopće radim. Primijetio sam da se po uredima obično motaju neki ljudi koji *svašta nešto* rade. Ali sa mnom nije baš tako. Obično sjedim, igram neku igricu i čekam da netko obavi posao kako bih nastavio nakon njega. Po tome sličim čistačici ili čuvaru gradilišta. Zapravo sam liječnik. Obojica smo, E. J. i ja, liječnici. Obojici nam se u jednom te istom trenutku zgdila medicina. Ne medicina općenito, nego ono što u Bugarskoj nazivaju medicinom. Previše sranja ima u proklesoj bugarskoj medicini. Sad sjedimo u uredu i ne radimo ništa. Pijemo pivo. Bolje nego ništa.

Kad je riječ o uredima, zamišljam urede u koje su nekada davno školske čistačice spremale kante, metle i krpe kojima su prale zahode.

Sjedimo i pijemo pivo, razgovarajući o nevažnim stvarima. Da smo mogli razgovarati o važnim stvarima, vjerojatno bismo razgovarali i o njima.

E. J. hoda tamo-amo i lupka prstima po predmetima oko sebe:

— Sinoć sam se vidio s Martinom K. — reče E. J.

Okrenem se na stolcu i pitam ga:

— I, je li bio očajan?

— Ne, bio je pijan... zapravo i jedno i drugo... malo očajan i jako pijan.

Martin K., poznati novinar i medijsko blebetalo, naš je prijatelj. Zajedno smo lovili žene, pili alkohol i raspravljali o životu tijekom više od deset godina. U posljednje vrijeme se nalazi u čudnom psihičkom stanju. Postao je zajedljiv, pravi skandale oko sitnica, očajava.

— Javio mi se sinoć i rekao da mu trebam. — reče E. J.

- 8 Jučer se Martin K. javio i meni. Zamolio me da zajedno ode-mo na aerodrom ispratiti Lili Marlen Hamer Dugu.

Pitao sam ga “Zašto?” A on mi je rekao: “Trebaš mi... želim da vičemo i pjevamo pjesme dok avion ne pole-ti.” — “Gluposti, da vičemo... Umoran sam... zašto mi go-voriš gluposti... idi sam i isprati je, tamo... kamo već ide... Hajde, ćao.”

Nekoliko sati kasnije Martin K. me ponovno nazvao: “Trebam te.” — “Ne, ne, umoran sam, što si napravio, jesi li je ispratio?” — “Da, da, ne želim o tome razgovarati, dodi, trebam nekoga pored sebe...” — “Pij i proći će...” — odgo-vorio sam mu i krenuo poklopiti kako bih pogledao neki glupi film, kojim sam večer učinio besmislenom.

Ali Martin K. se pijano proderao, vrlo neugodno: “Pe-deru sjebani, propalico, glupane, pederu, jadni nesretni pederu...” I poklopio slušalicu. Očito mu nije bilo dobro.

Moram ispričati tko je Lili Marlen Hamer Duga. S njom smo se upoznali prije skoro deset godina, na moru, bila je još djevojčica.

Sada je lijepa, visoka, tamnopuska žena egipatske ljepo-te. Ima neobičan ožiljak na gornjoj usni, bijele zube i crnu kosu. Blistava i dobra kreacija. Pomalo prepotentna, tek

toliko da se zna da nije obična fufa iz Ljuljina* koja radi u filmskom studiju.

Živi u Americi s nekim Talijanom. Radi u Svjetskoj banci. Nemam pojma što je Svjetska banka, ali zašto bih trebao znati sva čudesna legalna mjesta za pljačkanje ljudi?

To, što sad živi s Talijanom, od samog početka mi se činilo perverznom. Izaziva mi kiselinu u želudcu. Sama riječ Talijan asocira me na homoseksualne scene u muškim zahodima, jedenje žaba i proizvoda od tijesta. Možda sam gledao neodgovarajuće filmove.

Lili Marlen Duga došla je u Bugarsku nakon petogodišnjeg izbjivanja i odmah je potražila Martina K. Ne znam je li se prije toga posebno zanimala za njega. Uopće ne mogu shvatiti kako Martin K. uspijeva privući žene. Hipnotizira ih poput pitona. One su glodavci, a on – piton.

Javila mu se već s aerodroma, sreli su se prije nego je posjetila roditelje.

Nekoliko je tjedana Martin K. hodao tamo-vamo nerovan poput ptičara, uzbuđeno je svima govorio kako mu dobro puši, kako govori engleski dok mu puši. Njezin svjetsko-bankarski engleski je nešto posebno za vrijeme pušenja. I još – koliko je voli jer govori engleski, kao i zbog nekih drugih stvari. Kako je želi oženiti, kako je on njezin tjelohranitelj, sluga, žigolo, kako želi jebati majku Talijanu i svim Talijanima. Govorio je takve stvari kao da je zaista zaljubljen. Vodio ju je po restoranima, trošio pare, opijao se i nudio joj brak.

Nakon tjedan dana otišla je u bolnicu kako bi joj ugradili protezu na bubrežnu arteriju. U Bugarskoj je to jeftino, a glupi Talijan nije htio odriješiti kesu za tako nešto u Americi, da!

Tada joj je Martin K. pripremio serenadu. Pjevao joj je glupe pjesme ispod prozora bolničke sobe.

* Četvrt u gradu Sofiji. (op. prev.)

Možda ga ona zaista voli, pomislio sam one večeri kad joj je pripremio serenadu. A možda i on nju.

Poslije, zapravo jučer, ona je otputovala za Ameriku, kako bi govorila engleski dok puši škrtom Talijanu. Ali isto tako i da se pobrine da ne bi slučajno Svjetska banka propustila nekoga opljačkati.

Sada Martin K. negdje sjedi i sam se opija, od pustoši i muke. Te stvari su mi poznate.

10 Prije pet ili sedam godina, mi, stari prijatelji, sjedili smo, pili pivo i razgovarali o istim stvarima kao i sada. O ljubavi i ženama, o ženama i tome kako one puše. Naš život prolazi u izgovaranju jednih te istih stvari. Čudna generacija luzera koji u životu ne žele napraviti ništa važno. Ali, možda griješim – ima toliko tridesetogodišnjih muškaraca i žena koji se bave nečim poput PR-a, menadžmentom i sličnim sranjima, koji hodaju bespriječno odjeveni i rade po dvanaest sati dnevno. Naprimjer, u Svjetskoj banci... Sigurno su to pravi ljudi ove generacije. A mi, stari prijatelji, ne zavidimo im. Ako im na nečemu zavidimo, to je njihova čvrsta uvjerenost da će sutra opet ustati i raditi po dvanaest ili više sati te još veća uvjerenost da to njihove guzice čini posebnima.

Sjedimo i razgovaramo, pada kiša, osvježava zrak... Osjećam se napeto; ponekad i najtvrdi besposličari osjećaju surklet – tu tursku riječ za nervoznu brigu koja dolazi od besmislenog ljenčarenja. Sjedam pred kompjuter i predlažem E. J.-u:

— Daj da počnemo nešto pisati...

E. J. me gleda dubokim mongoloidnim očima i ironično mi pjevno diktira: “...i Ana Karenjina je rekla: En ten tore, duboko je more...”

Ja: Moramo pisati... zašto inače sjedimo ovdje?

E. J. se mota po uredu, taktira, namješta stolce: “Pa, uopće ne znam... zašto smo ovdje. Ja uopće ne znam zašto sam živ...”

E. J. i ja, isto kao i Martin K., bavimo se pisanjem. To je dobar način da opravdaš svoju lijenost, da se praviš važan pred ženama, da imaš izliku za kronični mamurluk i da zadržuješ novac, kojim bi taj mamurluk priuštio.

Martin K. se ozbiljno uhvatio pisanja, a mi ne baš toliko. On stvari shvaća vrlo ozbiljno, ozbiljno pije i ozbiljno spava sa svim ženama koje prolaze u radijusu od sto metara oko njega. A sad ozbiljno pati.

Moramo pisati. Ne možemo samo tako sjediti.

Otkada veliki Douglas Adams koristi kompjuter s uređivačem tekstova za pisanje svojih stvari, pisanje je posao za polutehnokrate. Shift, insert, undo i ta sranja. Ali mi nismo polutehnokrati, mi ne volimo pisati. Zato se bavimo pisanjem. U naše se vrijeme nikome ne piše, nikome se ni ne radi. Tužno je, ali nemamo zašto. Gdje je ta prekrasna samouvjerenost mladih lavova koji rade po dvanaest sati dnevno? Njihova uvjerenost da će sutra, kad se probude, već biti otvorena vrata raja za yuppieje, gdje će moći raditi po osamnaest sati dnevno. Pisanje je posao za samodopadne ljude koji žive u pećinama, hrane se mahovinom i jedanput mjesečno odlaze na svjetske konferencije kako bi se borili protiv AIDS-a ili nečeg drugog.

Pogledam u pod, otpijem malo piva i govorim E. J.-u:
— A što onda želiš raditi, pederčino jadna, kad ti se ne piše? Zašto nećeš pisati?

— Ne želim pisati. Želim loviti žene. Zanimaju me žene. Nisam ja pisac, ja sam ženskaroš.

Zapravo nije tako. E. J. ima poseban odnos prema ženama. Zapravo svi mi, pjesnici besposličari, imamo poseban odnos prema ženama. Naprimjer, kada negdje pročitam — "...bacili su se jedno na drugo i počeo je divlji, neobuzdani, životinjski seks..." —, pozlije mi. Zapušem se, skoro da se umorim. Zašto se — pitam se — ljudi već deset tisuća godina civiliziraju kako bi se nakon toga veselili divljim i životinjskim stvarima? Nije li bolje da čovjek nepomično leži u hladnoj postelji, a mirna i mudra žena da mu siše penis, tiho i

zadubljeno? – tako ja mislim, tako misli i E. J. Divlji, agresivni, vulkanski seks je izmišljen kako bi se nakon posla zdravomisleći poslovni ljudi malo opustili. On jača arterije. Ti zdravomisleći, poslovni seronje se seksaju, kao što rade i sve drugo. Oni sve rade. Rade seks, rade djecu, rade novac, rade ljubav, a ne rat, ali kad treba rade i rat. Oni piju sokove, smoothieje, cijedene sokove, trče, dižu utege, plivaju, surfaju, motaju se tamo-vamo, voze skupe aute, govore o njima, imaju po troje djece, imaju ciljeve, imaju zadatke, svima jebu majku, očekuju zahvalnost za to, itd.

E. J. i ja stvari shvaćamo drugačije.

12 E. J.: “Meni se ne jebe, više mi se ide nekamo s prijateljima i ženama... tako, iz užitka... nekamo, samo tako, na slobodu.”

E. J. je uvijek volio razgovarati s prijateljima dok ga žene slušaju. Svaki muškarac voli s prijateljima razgovarati o umjetnosti, autima, vojsci i ženama, dok ih druge žene slušaju.

Meni se sviđaju i cijenim njegove ideje o životu. I moje su slične.

E. J.: “...žene su samo za divljenje...”

Jesu li žene zaista samo za divljenje? – pitam se.

Razmišljam o Lili Marlene Hamer Dugoj. Da, ta žena je za divljenje. Ona ti neće pomoći očistiti podrum. Neće iznijeti kutije pune mišjeg dreka iz prljavog podruma. Neće sudjelovati u čišćenju tvoje duše.

Što li radi Martin K.? Sigurno pokušava raditi nešto da se ne osjeća napušteno i usamljeno. Pije ili radi?

Možda gleda emisije o životinjama. Primijetio sam da čovjek počne gledati emisije o životinjama kad je napušten i usamljen.

Zar ga ne bismo trebali potražiti? Ali kad je čovjek loše, bolje je ne tražiti ga. Samo ga opterećuješ pa se mora ponašati normalno. Nije li tako?

E. J. pljuje kroz prozor i kao da hvata moje misli o Martinu K.

— Jučer, znaš, moj otac... on voli čitati u zahodu, tamo je pročitao sve knjige koje je čitao zadnjih godina... Otac mi je izašao iz zahoda s “Defloracijom” ...

“Defloracija” je prva knjiga Martina K., tanka zbirka pjesama. Neke pjesme su dobre, druge su naivne, ali knjiga je u suštini dobra. Većina pjesama su proste.

E. J. mi nastavlja pričati:

— Moj otac je sjedio u zahodu više od pola sata i čitao “Defloraciju” Martina K. Nakon što je izišao pitao me tko je napisao tu gadariju. Ne, tata, nisam ja, rekao sam mu. I uplašio sam se da mi neće ostaviti stan zbog jebenih pjesama Martina K.

Eto, eto—mislim si—odrasli ljudi se vesele ratovima i sprovodima, zračenjima i ozonskim rupama... A kad je riječ o organima muškarca i žene, koji stvaraju malu djecu, odmah počinju povraćati i licemjerno pljuvati. Zapravo, i ja sam odrastao čovjek. Imam veliko dijete. Možda je to razlog, mislim si. Nitko ne može povjerovati da će se njegovo dijete jednog dana seksati.

Martin K. vodi emisiju na Darik radiju. Vrlo oštro, vrlo pametno—barem tako kažu žene koje se s njim jebu. Zapravo, i ja tako mislim. Emisija je baš večeras. Bit će u eteru za nekoliko sati.

— Znaš li koja je Martinova tema večeras? — pitam E. J.-a.

On besciljno udara po tipkovnici kompjutera.

— “Postoji li netko tko vas voli?” je njegova tema. — odgovara mi E. J. — Želiš li da ga zovemo i iskripljujemo glasove, kao da smo različiti ljudi, svakih pet minuta, i da mu govorimo: “Tebe nema tko voljeti, budalo jedna.” Ili da se pravimo Talijanom i da mu kažemo: “Boungiorno signor Martin... da niste vi slučajno dirali moju curu?”

— Zar nije to ružno?

— Uopće nije. — odgovara mi E. J.

Zapravo zanimljiva tema — “Postoji li netko tko vas voli?” Mama, tata, žena koja je pored vas, slučajna žena s kojom

spavate, prijatelji, vaša djeca ili Bog zna tko još... Zaista, postoji li netko tko vas voli? Dogadalo mi se da mislim o tome i kada mislim dovoljno dugo da se rasplačem.

—Zapravo, zašto ne bismo nazvali Martina K. i rekli mu imena svih koji ga vole? —upitao sam E. J.-a.

—Zašto lagati čovjeku? Da tebe netko nazove i kaže ti tako nešto, bi li mu povjerovao?

E. J. je u pravu. Lako povjerujemo kad nam kažu da nas mrže, a teško povjerujemo kad nam kažu da nas vole. Ja ne vjerujem ženama koje mi kažu da me vole. Prije sam im vjerovao, ali sad znam da kad su još mlade jednostavno govore gluposti zbog spolnih hormona. Kako godine idu, kažu da nas vole zbog straha i samoće. Strah me je da me čak ni dijete ne voli...

Čak i kada mi to kaže, čini mi se da to kaže samo kako bi dobilo ono što želi. Oh, baš gadno!

Što li radi Martin K. dok se priprema za emisiju s temom “Postoji li netko tko vas voli?”

Kad je odlazila, ispričao mi je E. J., Lili Marlen Duga nagovorila je Martina K. na razne stvari. Rekla mu je da je zapravo nesretna u Americi, usamljena, jako usamljena, da ne može nikoga drugoga voljeti, ali mora se vratiti u Ameriku jer je život gadan i ništa ne ovisi o nama. O, život je gadan, o, ništa ne ovisi o nama. Rekla mu je da će stalno misliti na njega. Pitao ju je: “Čak i kad se jebeš s Talijanom?” Ona se prepala njegove grubosti, rasplakala se: “Čak i tada.”

Nakon toga se Martin K. okrenuo i otišao, pokušavajući izgledati poput čvrstog muškarca, da ne popusti, da ne bi koja suza pobjegla iz ugla njegovog oka i uzrokovala koroziju njegove arogancije — Hemingway kojeg ne diraju rastanci s bezbrojnim ljubavnicama. Ali ja znam, bilo mu je jako teško. Govorio si je — zajebala me, zajebala me, a zapravo nije bio ljut nego je osjećao pustoš i tugu.

Vani kiša postepeno staje, potpuna je tama, već je vlažna ljetna noć. Na ulici neka žena više nešto ružno i nerazumljivo. Ljetno vrijeme, noću je buka s ulice nervozna. Ništa se ne čuje, kiša je stala, ali nije osvježila zrak.

Ja sam s E. J., sjedimo u uredu u kojem radim. Zapravo ništa ne radim. Koga lažem. Sjedimo i razgovaramo o tome tko voli Martina K. Sigurno svatko od nas razmišlja postoji li netko tko ga voli. Ali mi smo toliko lijeni, toliko bešćutni, toliko smo dosadom zaštićeni od tuge da zapravo ništa ne osjećamo dok razgovaramo.

Palim radio kako bismo slušali emisiju Martina K. na temu "Postoji li netko tko vas voli". Znak za početak je prošao, njegov uobičajen drzak glas – nije čak ni toliko drzak koliko je uobičajeno – reče: "Pozdrav noćnim Sofijancima, slušate noćni program Darik radija, ja sam Martin K. Danas ćemo govoriti o nečem neuobičajenom. Možda ste navikli, a možda sam i ja navikao, govoriti o prostitutkama, homoseksualnim brakovima i rijetkim spolnim bolestima. Sigurno i večeras očekujete da vam govorim o laganim i teškim drogama i da vam postavim pitanje: "Kada ste prvi put probali analni seks?" Ali večeras sam odlučio, možda iz osobnih razloga, s vama razgovarati o temi... čujte temu večerašnje emisije... "Postoji li netko tko vas voli?" Malo neuobičajena tema...

Slušajte... odlučio sam večeras napraviti nešto neuobičajeno. Neću postavljati pitanja, jednostavno ću ostaviti telefon otvorenim, svatko može nazvati i govoriti. Upozoravam i ton-majstoricu, zapravo je molim da pozive pušta direktno, ne mora se dogovarati sa mnom... zapravo... to se ne može ni dogoditi... ja neću ništa govoriti... u ovoj emisiji ja neću govoriti... neka svatko jednostavno nazove i kaže u eter postoji li netko tko ga voli. Molim vas, zbog mene, recite tko vas voli... zasada do slušanja... zasada... zovite na studijske telefone i recite... recite jasno i točno – tko vas voli... Hajde."

Zatim se iz radio-aparata začuo udarac. Nalikovao je pucnju. To je pucanj iz pištolja. Oko 5 minuta se u eteru ništa nije čulo. Poslije se uključio prvi slušatelj koji je svi-
ma htio reći tko ga voli.

Ja i E. J. stojimo i ne znamo što da radimo.